

Warszawa, 18.11.2021 r.

KOMUNIKAT W SPRAWIE SPOSOBU USTALANIA KWOT POŻYCZEK I WERYFIKACJI DOPUSZCZALNOŚCI UDZIELANIA POMOCY W RAMACH PROJEKTÓW WSPARCIA PŁYNNOŚCI POIR

W związku z pojawiającymi się wątpliwościami pośredników finansowych dotyczącymi sposobu ustalenia maksymalnej kwoty pożyczek udzielanych na podstawie umów operacyjnych zawartych z Bankiem Gospodarstwa Krajowego w ramach projektów „Fundusz Pożyczkowy Wsparcia Płynności MŚP POIR” oraz „Fundusz Pożyczkowy Wsparcia Płynności MŚP REACT-EU – FPWP REACT-EU POIR” (dalej: *Projekty Pożyczki Płynnościowe POIR*), przedstawiamy nasze rekomendacje oraz wyjaśnienia.

Limity pożyczek na gruncie regulacji dot. pomocy publicznej

1. Z punktu widzenia regulacji dotyczących pomocy publicznej maksymalna łączna kwota pożyczek jaka może być udzielona jednemu przedsiębiorcy w ramach Projektów Pożyczki Płynnościowe POIR, ustalana jest z uwzględnieniem następujących metod:¹
 - a) jako dwukrotność łącznych kosztów wynagrodzeń za rok 2019 lub w przypadku podmiotów utworzonych w 2019 r. lub później - szacowane koszty wynagrodzeń w pierwszych dwóch latach prowadzenia działalności (*metoda A*),
 - b) jako 25% obrotu przedsiębiorcy w 2019 r. (*metoda B*),
 - c) jeżeli przemawia za tym interes społeczny lub ważny interes przedsiębiorcy, po uzasadnieniu, kwota pożyczki może zostać zwiększona (*metoda C*).
2. W przypadku gdy maksymalna łączna kwota pożyczek dla jednego przedsiębiorcy ustalana jest wg metody A albo B, faktyczną górną granicą łącznej kwoty pożyczek na jednego przedsiębiorcę jest większa z tych wartości. **Niedopuszczalne** jest ustalanie górnego limitu kwoty pożyczek poprzez **sumowanie** kwot wyliczonych wg metody A i B. Jeśli np. dany przedsiębiorca uzyskał maksymalną pożyczkę w oparciu o metodę A, a limit w oparciu o metodę B byłby wyższy, to, z zastrzeżeniem metody C, możliwe jest uzyskanie kolejnej pożyczki jedynie na kwotę stanowiącą różnicę między limitem wynikającym z metody B a limitem wg metody A.²
3. Jeżeli wg oceny pośrednika finansowego wnioskodawca wykaże i uzasadni, iż ze względu na interes społeczny lub ważny interes przedsiębiorcy, kwota pierwszej lub kolejnej pożyczki powinna przekraczać limit określony wg metody A albo B, maksymalna łączna kwota pożyczek jaką może otrzymać jeden przedsiębiorca może ulec zwiększeniu do wysokości wykazanego i uzasadnionego przez przedsiębiorcę zapotrzebowania na płynność finansową przez najbliższe 18 miesięcy (w przypadku MŚP), licząc od dnia udzielenia takiej pożyczki (metoda C).
4. Ustalona uprzednio według metody C maksymalna łączna kwota pożyczek dla jednego przedsiębiorcy może podlegać zmianie w czasie, tj. jeżeli przy ubieganiu się o kolejną pożyczkę przedsiębiorca udokumentuje zmianę zapotrzebowania na płynność finansową na najbliższe 18 miesięcy (w przypadku MŚP), począwszy od dnia udzielenia tejże pożyczki, a pośrednik

¹ Dokładny sposób ustalenia maksymalnych kwot pożyczek określony został w Rozporządzeniu Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie udzielania pomocy z instrumentów finansowych w ramach programów operacyjnych na lata 2014–2020 w celu wspierania polskiej gospodarki w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19 z dnia 14 kwietnia 2020 r. z późn. zm., w sekcji 3.3 komunikatu Komisji „Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19”, a za nimi – w Metryce Instrumentu Finansowego Pożyczka Płynnościowa POIR.

² Przykładowo, jeżeli limit ustalony według metody A wyniósł 100 tys. zł i przedsiębiorca uzyskał już pożyczkę (lub pożyczki) na całą tę kwotę, to w przypadku gdy limit ustalony według metody B wyniósłby 150 tys. zł, przedsiębiorca może uzyskać kolejną pożyczkę (lub pożyczki) na kwotę maksymalnie 50 tys. zł, tak aby łączna kwota wszystkich pożyczek nie przekraczała 150 tys. zł.

finansowy zweryfikuje i pozytywnie oceni zgłoszone zapotrzebowanie na finansowanie płynnościowe.

5. Pośrednik finansowy ma obowiązek odmówić udzielenia pożyczki lub obniżyć jej kwotę jeżeli według oceny pośrednika finansowego przedsiębiorca nie wykazał spełnienia któregokolwiek z warunków zwiększenia – w oparciu o metodę C – maksymalnego limitu pożyczek ponad limit określony według metody A albo B.
6. W przypadku ubiegania się o pożyczkę na warunkach korzystniejszych niż rynkowe, zgodnie z odpowiednimi postanowieniami części VIII Metryki Instrumentu Finansowego Pożyczka Płynnościowa POIR, jeden przedsiębiorca może otrzymać więcej niż jedną pożyczkę, w tym w ramach więcej niż jednej umowy operacyjnej, pod warunkiem, że łączna wartość wszystkich pożyczek otrzymanych przez jednego przedsiębiorcę na warunkach korzystniejszych niż rynkowe, udzielanych na podstawie sekcji 3.3 *Tymczasowych ram środków pomocy państwa w celu wspierania gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19*, nie przekracza limitów określonych wg metody A albo B, a w uzasadnionych przypadkach – wg metody C.
7. Jeżeli pożyczka jest udzielana na zasadach rynkowych, zgodnie z odpowiednimi postanowieniami części VIII Metryki Instrumentu Finansowego Pożyczka Płynnościowa POIR, limity ustalone w oparciu o metody A-C dotyczą wyłącznie danej umowy operacyjnej, tj. nie są brane pod uwagę przy badaniu tychże limitów kwoty pożyczek otrzymanych przez ostatecznego odbiorcę w ramach innych umów operacyjnych lub udzielonych przez inne podmioty.
8. Poprzez „jednego przedsiębiorcę”, o którym mowa w punktach 1-7 powyżej, należy rozumieć przedsiębiorcę oraz podmioty z nim powiązane w rozumieniu art. 3 ust. 3 załącznika 1 do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 uznającego niektóre kategorie pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. W przypadku weryfikacji limitów, o których mowa w punktach 9-10 poniżej, Pośrednik nie uwzględnia powiązań (osobowych i kapitałowych) pożyczkobiorcy z innymi podmiotami.

Limity pożyczek na gruncie Projektów Pożyczki Płynnościowe POIR

9. Niezależnie od tego czy pożyczka udzielana jest na zasadach preferencyjnych czy rynkowych, jak również od jej maksymalnej wysokości wg limitów ustalonych na podstawie metod A-C, łączna wartość wszystkich pożyczek otrzymanych przez jednego przedsiębiorcę **w Projekcie**, nie może przekroczyć **kwoty 15 mln zł**, co wynika bezpośrednio z Metryki Instrumentu Finansowego Pożyczka Płynnościowa.
10. Poprzez *Projekt* należy rozumieć jeden z dwóch Projektów wskazanych w zawartych umowach operacyjnych tj.: „*Fundusz Pożyczkowy Wsparcia Płynności MŚP POIR*” oraz „*Fundusz Pożyczkowy Wsparcia Płynności MŚP REACT-EU POIR*”. Limity w ramach każdego z tych dwóch Projektów są odrębne od siebie, co oznacza, że jeden przedsiębiorca może teoretycznie uzyskać łącznie 30 mln zł pożyczek, po 15 mln zł z każdego Projektu, pod warunkiem jednoczesnego przestrzegania pozostałych limitów, o których mowa powyżej.
11. Weryfikacja czy w przypadku danego przedsiębiorcy udzielenie pożyczki nie spowoduje przekroczenia kwoty, o której mowa w pkt. 9, może odbywać się z wykorzystaniem funkcjonalności dostępnej w aplikacji POIF (*ekran summary/podsumowanie karty Ostatecznego Odbiorcy*, dostępny z poziomu *Centralnego Rejestru Odbiorców*). Funkcjonalność ta pozwala wygenerować ogólne zestawienie wprowadzonych do POIF wsparć/Umów Inwestycyjnych udzielonych konkretnemu Ostatecznemu Odbiorcy w ramach projektów dot. instrumentów finansowych obsługiwanych przez DIF, wraz ze wskazaniem kwoty Umowy oraz kwoty łącznego finansowania ze środków UE.

W celu wygenerowania zestawienia wsparć/Umów Inwestycyjnych udzielonych konkretnemu Ostatecznemu Odbiorcy, użytkownik na liście **Centralny Rejestr Odbiorców** powinien wyszukać interesujący go podmiot, a następnie wejść w szczegóły (opcja) , gdzie na *summary* ekranu w części **Umowy z odbiorcami** znajduje się wykaz udzielonych jednostkowych wsparć. Umowy Inwestycyjne zawarte w ramach konkretnych projektów można wyróżnić dzięki przypisaniu prawidłowego numeru działania programu operacyjnego. W przypadku Projektów Pożyczek Płynnościowych POIR są to POIR.03.01.03 oraz POIR.06.01.00.

Pozyskiwanie danych i weryfikacja uzyskanej pomocy

12. W przypadku ubiegania się o pożyczkę na zasadach preferencyjnych, pośrednik finansowy przed udzieleniem pożyczki powinien pozyskać dane pozwalające mu na weryfikację dopuszczalności udzielania pomocy dla ostatecznego odbiorcy, w tym w szczególności stopień wykorzystania limitów, ustalonych według metod A-C. Obowiązek ten nakładają na podmiot udzielający pomocy również Rozporządzenia MFiPR z 14 kwietnia 2020 r. oraz 28 kwietnia 2020 r.³
13. W celu wykonania obowiązków, o których mowa powyżej, rekomendujemy pozyskiwanie od ostatecznych odbiorców wypełnionego „Formularza informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc publiczną związaną z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 oraz jej skutków” będącego załącznikiem do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 2020 r.,⁴ dostępnego w formie edytowalnej na stronie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) pod adresem: <https://www.uokik.gov.pl/download.php?id=19264>.
14. Ze względu na fakt, że część D „Formularza informacji”, o którym mowa powyżej zawiera pola, w których podawane są wyłącznie zagregowane wartości otrzymanej pomocy, w przypadku podmiotów korzystających wielokrotnie z pomocy państwa udzielanej na podstawie *Tymczasowych ram* konieczne może być przedstawienie bardziej szczegółowych danych. W tym celu rekomendujemy, aby dane w części D „Formularza informacji” w przypadku *Tymczasowych ram* wykazywane były oddzielnie w odniesieniu do każdej otrzymanej pomocy udzielonej na podstawie odrębnej umowy bądź decyzji, np. poprzez powielenie przez wnioskodawców niektórych pól w części D formularza. Możliwe jest również stosowanie przez pośredników finansowych wypracowanych już innych rozwiązań lub narzędzi stosowanych dotychczas do badania wykorzystania dostępnych limitów pomocy, o ile zapewniają one porównywalny ślad dowodowy.
15. W związku z tym, że wnioskodawcy mogą nie mieć wystarczającej orientacji w zawitych kwestiach pomocy udzielanej na podstawie *Tymczasowych ram*, pośrednicy finansowi powinni udzielić im wszelkiej pomocy niezbędnej w celu ustalenia czy taką pomoc uzyskali, a następnie prawidłowego wypełnienia „Formularza informacji” lub innych zestawień służących badaniu dopuszczalności udzielenia pomocy na podstawie umowy operacyjnej. W tym celu pomocne mogą być dokumenty, wyjaśnienia i narzędzia dostępne na stronach UOKiK pod adresem https://www.uokik.gov.pl/covid19_a_pomoc_publiczna.php, w tym w szczególności:
 - a) zasady kumulacji pomocy z poszczególnych sekcji Komunikatu Komisji *Tymczasowe ramy* (<https://www.uokik.gov.pl/download.php?id=19273>)

³ por. § 11 ust. 2 oraz § 9 ust. 2 odpowiednio Rozporządzenia MFiPR w sprawie udzielania pomocy z instrumentów finansowych w ramach programów operacyjnych na lata 2014–2020 w celu wspierania polskiej gospodarki w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19 z dnia 14 kwietnia 2020 r. z późn. zm oraz Rozporządzenia MFiPR w sprawie udzielania pomocy w formie dotacji lub pomocy zwrotnej w ramach programów operacyjnych na lata 2014–2020 w celu wspierania polskiej gospodarki w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19 z dnia 28 kwietnia 2020 r. z późn. zm.

⁴ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 lipca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc inną niż pomoc de minimis lub pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie (poz. 1338).

- b) lista wszystkich instrumentów pomocowych związanych z COVID-19 w Polsce (<https://www.uokik.gov.pl/download.php?id=19272>)
 - c) wyjaśnienia związane z zagadnieniami udzielania pomocy związanej ze skutkami COVID-19 (https://www.uokik.gov.pl/covid19_a_pomoc_publiczna.php#faq3972).
16. Pośrednik finansowy powinien zweryfikować informacje przedłożone przez wnioskodawcę dotyczące wysokości dotychczas otrzymanej pomocy, w tym z wykorzystaniem Systemu Udostępniania Danych o Pomocy Publicznej (SUDOP) oraz Platformy POIF. W bazie POIF jest możliwość weryfikacji danego wnioskodawcy pod kątem produktów, z których podmiot ten już skorzystał (patrz pkt 11 powyżej). Pośrednik finansowy powinien dokumentować przeprowadzoną weryfikację przedłożonych przez wnioskodawcę informacji oraz gromadzić dowody i ustalenia z tej weryfikacji, zgodnie z zasadami dotyczącymi archiwizacji i przechowywania dokumentów określonymi w umowie operacyjnej.
17. Wszelkie przypadki podejrzenia przekroczenia przez ostatecznego odbiorcę dopuszczalnych limitów pomocy w ramach zawartych już umów z Pożyczkobiorcą, powinny być niezwłocznie zgłaszane do BGK.